

врѣме тѣ не налитатъ на човѣка. Отъ какво щѣ са уплашѣ? отъ таласуми и самодиви ли? но не сѣмъ ли азъ който ги невѣрвамъ и говорѣхъ на другитѣ за да са не плашатъ отъ таквизъ нѣща? Напрѣдъ! Тогава стана и, обезстрашенъ, запѣти са вѣзъ могилата, дѣто излѣзе на вѣрха и спрѣ са при конската глава, която измѣжна отъ кѣла и ѹж нарами. Оттѣмъ, безъ да са бави, трѣгна кѣмъ селото, и колкото наближаваше оназъ кѣща, толкозъ са насырдчаваше. Щомъ влѣзе при момичитѣ, трѣгна конската глава напрѣдъ имъ и рече: „е то ви това щото искахте отъ мене; гдѣ сѫ вашите самодиви? » Всичкитѣ са споглѣднахѫ и, засрамени неможѣхѫ да му отговорятъ нищо. Тѣ му дадохѫ жълтицата и молѣхѫ го да имъ прикаже какъ е отишълъ на онова място и какво е видѣлъ.

Тогава младій момакъ насырдченъ, хвана да говори дѣрзостно, като ги обличаваше за тѣхната простица и голѣмо безумие; той расправи подробно, че таквизъ нѣща никога не е имало на свѣта: «За лудо сте са нарекли хора, думаше той, когато нѣмате разумъ и колкото малкитѣ дѣца, които тѣй лесно са неизлѣжатъ; но що казвамъ азъ? съ тѣзи суевѣрія и небивали плашила вѣй надежхвate горкитѣ си дѣчица, да са наплашатъ отъ малки, щото и кога порастѣтъ страхъ имъ да ги лѣчи винаги—до смърть! Смислете са, братя и прѣтели, че тѣзи суевѣрія сѫ причина да сме тѣй простаци и неокопитени; да незалѣгаме за изучаването на дѣцата, но да ги лѣжемъ и запояваме съ пусти съевѣрни страхове, отдѣто оставатъ заблѣдени и тѣпоумни. Не е ли това голѣмъ грѣхъ?»

Тѣй имъ говорѣше онзи момакъ, а тѣ го зяпахѫ като замаяни, и пай-сѣтнѣ, убѣдени отъ неговитѣ думитѣ, зехѫ да приказватъ всички единъ по единъ щото били слушали за таласуми, самодиви и др. за които плашила сами са смигахѫ на умъ си. Оттогава вече невѣрвахѫ ни самодивска могила ни други такива плашила, отъ които треперяхѫ испърво.